

โครงการสร้างเสริมศักยภาพด้านจริยธรรมของบุคลากร
กรมการท่องเที่ยว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ผลประโยชน์ทับซ้อนระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม

และการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขัดกันระหว่าง
ประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

หรือ

การขัดกันแห่งผลประโยชน์
(conflict of interest)

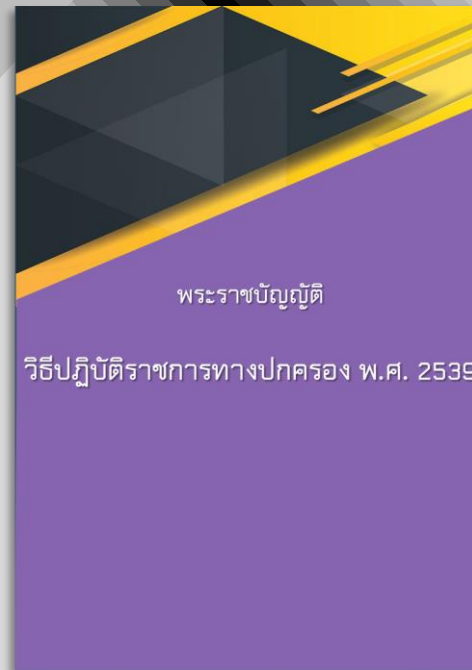
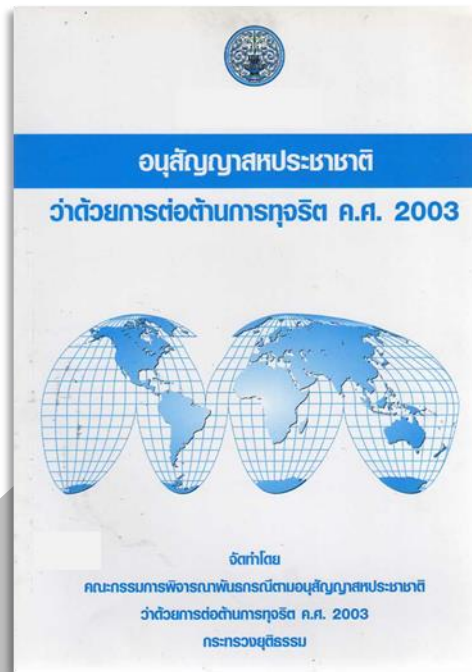

ความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐกับรัฐ

สถานะของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นมีความสัมพันธ์กับรัฐ 2 สถานะ

สถานะหนึ่ง คือ เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นเอกชนคนหนึ่ง

กับอีกสถานะหนึ่ง คือ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ ซึ่งเป็นบุคคลที่ทำงานให้กับรัฐหรือตัวแทนของรัฐ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

หมวดที่ 9 การขัดกันแห่งผลประโยชน์
มาตรา 184 - 187

ส.ส./ส.ว./รัฐมนตรี ต้อง

- (1) ไม่ดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ใดในหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือท้องถิ่น
 - (2) ไม่รับหรือแทรกแซงหรือก้าวก่ายการเข้ารับสัมปทานจากรัฐหรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่ดำเนินกิจการดังกล่าว
 - (3) ไม่รับเงินหรือประโยชน์ใด ๆ จากหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเป็นพิเศษ นอกเหนือไปจากที่หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจปฏิบัติต่อบุคคลอื่น ๆ ในธุรกิจการงานปกติ
 - (4) ไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นการขัดขวางหรือแทรกแซงการใช้สิทธิหรือเสรีภาพของหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนโดยมิชอบ
- (2) และ (3) ใช้บังคับแก่คู่สมรสและบุตร ผู้ถูกใช้ ผู้ร่วมดำเนินการ ผู้ได้รับมอบหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

การกระทำการอันเป็นการต้องห้าม มาตรา 184 , 185 , 186 , 187
แล้วแต่กรณี

- สมาชิกภาพของ ส.ส. สิ้นสุดลง ตามมาตรา 101 (7)
- สมาชิกภาพของ สว. สิ้นสุดลง ตามมาตรา 111 (7)
- ความเป็นรัฐมนตรี สิ้นสุดลงเฉพาะตัว ตามมาตรา 170 (5)

พระราชบัญญัติ

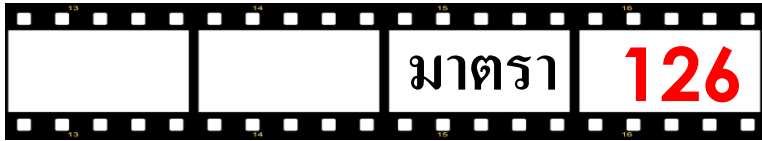
ประกอบรัฐธรรมนูญ

ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

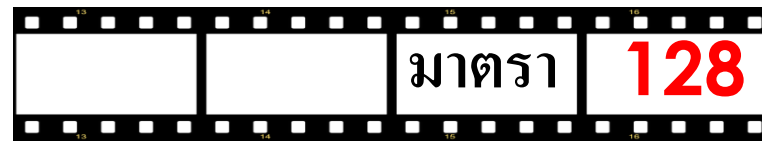
พ.ศ. 2561

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

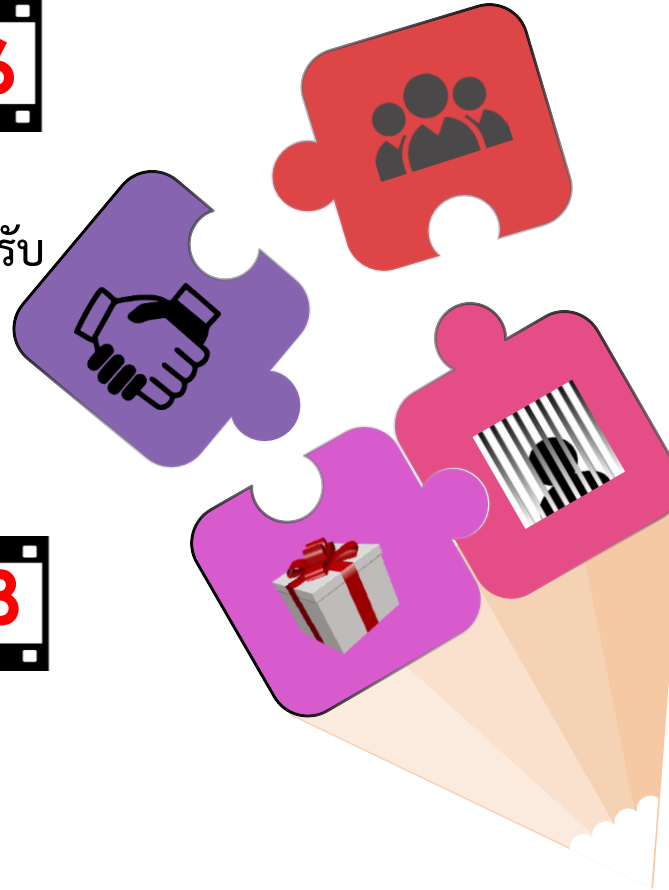
พ.ศ. ๒๕๖๑

การเป็นคู่สัญญาฯ การเป็นหุ้นส่วนฯ การรับสัมปทานฯ การมีส่วนได้เสียฯ

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด

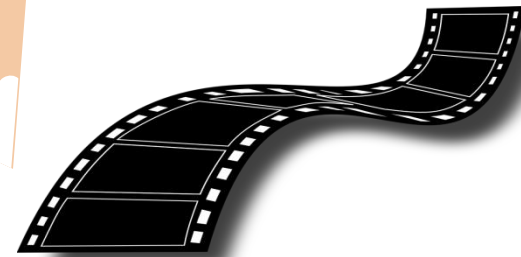

การมีส่วนในเสียในธุรกิจเอกชน
หลังพ้นจากตำแหน่ง

เป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

บทกำหนดโทษ **มาตรา ๑๖๘ - ๑๗๐**

ขอบเขต

๑. กฎหมายที่ทุกท่านต้องรู้ !!!

- ข้อห้ามการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด (มาตรา ๑๒๘)

๒. กฎหมายที่ทุกท่านควรจะรู้

- ข้อห้ามการดำเนินกิจการอันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ (มาตรา ๑๒๖ มาตรา ๑๒๗ และมาตรา ๑๒๙)
- กฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

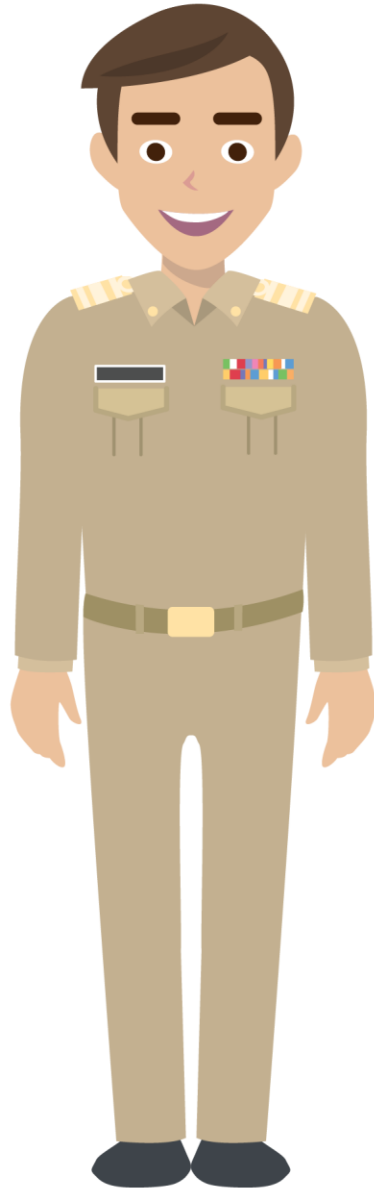
พ.ศ. ๒๕๖๑

หมวด 6

กฎหมายที่ทุกท่านต้องรู้

มาตรา
128

ห้าม

ไม่ให้เจ้าพนักงานของรัฐ
รับทรัพย์สิน
หรือประโยชน์อื่นใด
อันอาจคำนวณเป็นเงินได้

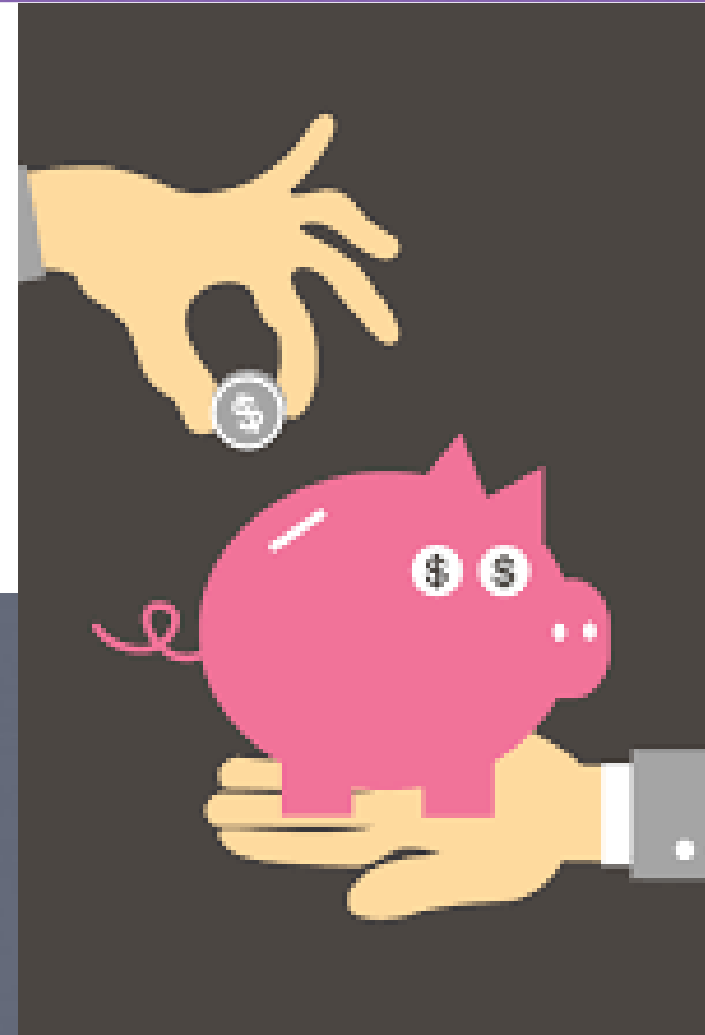
- ใช้บังคับกับใครบ้าง ?
- ห้ามทำอะไรบ้าง ?
- ข้อยกเว้นมีอะไรบ้าง ?

“มาตรา ๑๒๘ ใช้บังคับกับใครบ้าง”

๑) เจ้าพนักงานของรัฐ

๒) ผู้ที่พ้นการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐมาแล้ว
ยังไม่ถึง ๒ ปี

เจ้าพนักงานของรัฐ

ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

เจ้าหน้าที่ของรัฐ

ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ

คณะกรรมการ ป.ป.ช.

ข้าราชการ/พนักงาน
ส่วนท้องถิ่น

ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงาน
ของรัฐ/รัฐวิสาหกิจ

ผู้บริหาร/รอง/ผู้ช่วยผู้บริหาร
ท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น

เจ้าพนักงานตามกฎหมายอื่น

กรรมการ/อนุกรรมการ
/ลูกจ้าง

บุคคล/คณะบุคคล
ใช้อำนาจทางปกครอง

มาตรา ๑๒๘ ห้ามทำอะไรบ้าง

หลัก

ห้ามรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
อันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใด

“ประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้”

สิ่งที่มีมูลค่า ได้แก่

การลดราคา การรับความบันเทิง
การรับบริการ การรับการฝึกอบรม
หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน

กรณีตัวอย่าง “ประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้”

ตัวอย่างที่ ๑ นายก อบต. ได้เซ็นอนุมัติจ้างห้างหุ้นส่วน ก. จำกัด เป็นผู้รับเหมาเพื่อดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซมอาคารของหน่วยงาน (ส่วนรวม) และในเวลาเดียวกันได้ว่าจ้างห้างหุ้นส่วน ก. จำกัด ไปปรับปรุงซ่อมแซมบ้าน (ส่วนตัว) โดยได้รับการลดราคา

ตัวอย่างที่ ๒ หน่วยงาน ข. ได้จัดสัมมนาที่โรงแรมแห่งหนึ่ง โดยนายหนึ่ง เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ ได้รับสิทธิพิเศษบริการห้องพักสุดหรูของโรงแรม (สำหรับส่วนตัว)

ตัวอย่างที่ ๓ บริษัท ง. (ผู้รับเหมา) ซึ่งเป็นคู่สัญญาการก่อสร้างอาคารสำนักงาน ได้พาคณะกรรมการตรวจรับงานก่อสร้าง ไปเลี้ยงที่สถานบันเทิงสุดหรูของจังหวัด

การปลดหนี้ให้ การให้อยู่บ้านเช่าฟรี ตัวเครื่องบินฟรี ...

ข้อยกเว้น การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด

ตามมาตรา ๑๒๘

๑) การรับตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

๒) การรับจาก**บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือญาติ** ที่ให้ตามประเพณี หรือธรรมเนียมจรรยา ตามฐานะานุรูป

๓) การรับโดยธรรมเนียมจรรยา ตามจำนวนและหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

“ญาติ” คือ พี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดาหรือมารดาเดียวกัน ลุง ป้า น้า อา คู่สมรส ผู้บุพการีหรือผู้สืบสันดานของคู่สมรส รวมทั้งบุตรบุญธรรมหรือผู้รับบุตรบุญธรรม

ข้อยกเว้น

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยา

หมายความว่า

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่กันในโอกาสเทศกาลหรือวันสำคัญ รวมถึงการรับ... ในโอกาสการแสดง ความยินดี การแสดงความขอบคุณ การต้อนรับ การแสดงความเสียใจ หรือการให้ตามมารยาทที่ถือปฏิบัติกันในสังคม

ข้อยกเว้น การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยา

(๑) รับจากบุคคลอื่นซึ่งไม่ใช่ญาติมีราคาหรือมูลค่าในการรับจากแต่ละบุคคล แต่ละโอกาส ไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท

(๒) รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่การให้นั้นเป็นการให้ในลักษณะให้กับบุคคลทั่วไป

NO
GIFT
POLICY

บริษัท สยามเบ็คโคร จำกัด (มหาชน)
ร่วมกับ
กลุ่มผลิตภัณฑ์ดอกบัวคู่
มีความยินดีขอเรียนเชิญท่านร่วมเป็นเกียรติในงาน
ลุ้นโชค NOV กับดอกบัวคู่
พร้อมโปรโมชั่น **สุดพิเศษ!!!** ภายในงานเท่านั้น

โปรแรง **ซื้อเลย**

ISUZU

3.0 1.9 **CP**
BLUE POWER

AUTO SPIN

พื้นที่

สรุป มาตรา 128

ห้าม เจ้าพนักงานของรัฐ
รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่น
ใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้
เว้นแต่

ทรัพย์สินฯ

ตาม กฎหมาย กฎ หรือ
ข้อบังคับที่ออกโดยอาศัย
อำนาจตามกฎหมาย

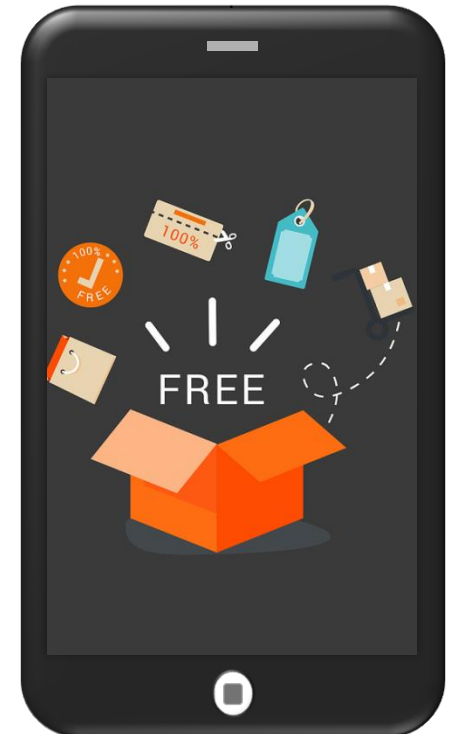
ทรัพย์สินฯ

จากบุพการี ผู้สืบสันดาน ญาติ
ที่ให้ตามประเพณี หรือตาม
ธรรมเนียมตามฐานานุกรม

ทรัพย์สินฯ

โดยธรรมเนียมจรรยา ตาม
หลักเกณฑ์และจำนวนที่
กำหนด (ไม่เกิน 3,000 บาท
และ การรับที่เป็นการทั่วไป)

“ใช้บังคับกับผู้ซึ่ง พ้น จากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐมาแล้วยังไม่ถึง 2 ปีด้วย”

หากรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ **หรือมีมูลค่า**
มากกว่าที่กฎหมายกำหนด
จะต้องทำอย่างไร?

ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือ
ประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓

กรณีรับมาแล้ว โดยมีความจำเป็นเพื่อรักษาไมตรี มิตรภาพ หรือความสัมพันธ์อันดี

แจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงต่อผู้บังคับบัญชาภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับ

ไม่สมควรรับ

คืนทรัพย์สิน หรือประโยชน์แก่ผู้ให้ทันที

ไม่สามารถคืนได้

ส่งมอบทรัพย์สิน หรือประโยชน์ให้เป็นสิทธิของหน่วยงาน

ผล เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นไม่เคยรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์ดังกล่าวเลย

* เจ้าพนักงานของรัฐตำแหน่งต่าง ๆ จะต้องรายงานการรับทรัพย์สินต่อใคร ?

ผู้มีหน้าที่รายงานการรับทรัพย์สิน

๑. เจ้าพนักงานของรัฐ
๒. หัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวงหรือเทียบเท่า / กรรมการหรือผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ
๓. ผู้บริหาร / รองผู้บริหาร / ผู้ช่วยผู้บริหาร / สมาชิกสภาท้องถิ่น
๔. ประธานและกรรมการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ/ผู้ดำรงตำแหน่งที่ไม่มีผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจถอดถอน
๕. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร / สมาชิกวุฒิสภา

แจ้งรายละเอียด
ข้อเท็จจริง
ตามแบบฟอร์ม
ที่กำหนด
ภายใน ๓๐ วัน
นับแต่วันที่ได้รับ
ทรัพย์สินต่อ...

ผู้มีอำนาจพิจารณา

๑. หัวหน้าส่วนราชการ / ผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ
๒. ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน
๓. ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน
๔. คณะกรรมการ ป.ป.ช.
๕. ประธานสภาผู้แทนราษฎร / ประธานวุฒิสภา

แบบรายงานการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ๑

แบบรายงานทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้
ตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓

วันที่.....

เรียน (หัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานอื่นของรัฐ สถาบัน หรือองค์กร
/ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน/คณะกรรมการ ป.ป.ช./ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา)

ข้าพเจ้า.....นามสกุล.....
ตำแหน่ง.....สังกัด.....

ขอรายงานการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ทั้งหมดตามหลักเกณฑ์
หรือมีราคาหรือมีมูลค่ามากกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๖ ซึ่งข้าพเจ้าได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณ
เป็นเงินได้ โดยรายละเอียดดังนี้

ได้รับเมื่อวันที่.....เวลา.....

ได้รับเนื่องจากกรณี.....

สถานที่รับ.....

ชื่อ - นามสกุล ของผู้ให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้

ที่อยู่.....

มีความเกี่ยวข้องเป็น.....

รายละเอียดและมูลค่าโดยประมาณของทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้
และแนบรูปถ่ายทรัพย์สินหรือเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับประโยชน์อื่นใดมาพร้อมนี้ด้วย

.....
.....

เหตุผล หรือความจำเป็นที่จะต้องรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้

.....
.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน
(.....)

/อนุญาต...

อนุญาต เนื่องจากมีเหตุผล และความจำเป็นที่จะต้องรับไว้เพื่อรักษาไมตรี มิตรภาพ หรือความสัมพันธ์อันดี
ระหว่างบุคคล โดยสมควรรับไว้เป็นทรัพย์สินหรือสิทธิส่วนบุคคล

ไม่อนุญาต โดยให้ส่งคืนแก่ผู้ให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้โดยทันที ในกรณีที่
ไม่สามารถคืนให้ได้ ให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้ยื่นส่งมอบทรัพย์สินหรือประโยชน์ดังกล่าวให้เป็นสิทธิของ
หน่วยงานที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้ยื่นส่งมอบโดยเร็ว

ลงชื่อ.....

ตำแหน่ง.....

วันที่.....

คำเตือน เจ้าพนักงานของรัฐผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกิน
หกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการปฏิบัติตามนโยบาย
งดการให้ ไม่รับ ของขวัญ
 รวมถึงผลประโยชน์อื่นใด
 ในเทศกาลปีใหม่และเทศกาลต่างๆ
 เพื่อสร้างค่านิยมมัธยัสถ์
 และสุจริตโปร่งใส

ดาวน้อย สุกธินิภาพันธ์
 ผู้อำนวยการยาสูบ

โรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง
 THAILAND TOBACCO MONOPOLY
 www.thaitobacco.or.th
 CALL CENTER : 02 229 1000

No Gift Policy

งดรับ งดให้
 ของขวัญในทุกเทศกาล

เปลี่ยนของขวัญ
 เป็น **คำอวยพร**

สำนักงานการชดเชยแห่งผลประโยชน์ | สำนักงาน ป.ป.ช.

งดรับของขวัญ/กระเช้า
**NO GIFT
 POLICY**

อวยพรปีใหม่ด้วยบัตรอวยพร...
 ลงนามในสมุดอวยพร...
 หรือใช้สื่อสังคมออนไลน์ แทนการให้ของขวัญ...

“สร้างค่านิยมมัธยัสถ์ ป้องกันทุจริต
 และประพฤติผิดมิชอบ”

นายพลุ โลหารขุน
 ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

www.industry.go.th

มหาวิทยาลัยรามคำแหงยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล

NO Gift Policy

งดรับของขวัญในเทศกาลปีใหม่ 2564
 “ขอรับความปรารถนาดีผ่านบัตรอวยพร
 หรืออวยพรผ่านสื่อสังคมออนไลน์”
 เพื่อสร้างค่านิยมสุจริต โปร่งใส
 และต่อต้านการคอร์รัปชันทุกประเภท

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิศักดิ์ ฉายาเจริญทรัพย์
 ประธานกรรมการศูนย์ส่งเสริมวิชาการและพัฒนาศักยภาพ
 กรรมการคณาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหง และผู้อำนวยการแผน
 อธิการบดีมหาวิทยาลัยรามคำแหง

กรมท่าอากาศยาน กระทรวงคมนาคม
 ขอรณรงค์

**NO Gift
 Policy**

งดรับของขวัญ ของกำนัล
 ในช่วงเทศกาลปีใหม่และโอกาสอื่นๆ

“แค่อวยพร ก็พอเพียง”
 เชื่อมต่อทุกรอยยิ้ม สู่อนาคตที่สดใส

กรมท่าอากาศยาน DCA DEPARTMENT OF AIRPORTS กรมท่าอากาศยาน DCA DEPARTMENT OF AIRPORTS

ข้อคำถาม

นายแดง (เจ้าพนักงานของรัฐ) ได้ลาออกจากราชการ ได้รับเข็มกลัดทองคำที่จัดทำโดยกองทุนสวัสดิการของหน่วยงาน มีมูลค่าประมาณ ๑๒,๘๕๐ บาท ในงานแสดงมุทิตาจิตต่อผู้ลาออกจากราชการและผู้เกษียณอายุราชการ ประจำปี ๒๕๖๐

นายแดง สามารถรับเข็มกลัดทองคำดังกล่าวได้หรือไม่ เพราะเหตุใด ?

เข็มกลัดทองคำจากกองทุนสวัสดิการ

รับโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติ
แห่งกฎหมาย

(หนังสือตอบข้อหารือ
สำนักงาน ป.ป.ช. ที่ ปช
0003/0031 ลงวันที่ 13
กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561)

นาย ส. ลาออกจากราชการ
เข้าร่วมงานแสดงมุกตลกตั้งแต่
ผู้ลาออกจากราชการและผู้
เกษียณอายุราชการ

ได้รับเข็มกลัดทองคำมีมูลค่า
ประมาณ 12,000 บาท จาก
กองทุนสวัสดิการของ
หน่วยงานตามข้อกำหนดใน
การมอบของที่ระลึกให้กับผู้ที่
ออกจากราชการ

ข้อบังคับคณะกรรมการสวัสดิการฯ ว่าด้วยการ
มอบของที่ระลึกให้แก่สมาชิกกรณีออกจาก
ราชการ พ.ศ. 2559 ข้อ 3 (2) กองทุนสวัสดิการ
สามารถมอบของที่ระลึกให้แก่สมาชิกที่ออกจาก
ราชการซึ่งมีอายุราชการตั้งแต่ 25 ปีขึ้นไป ได้ไม่
เกินรายละ 15,000 บาท

กรณีตัวอย่าง

มีข้อกล่าวหาฟ้องเรียนว่า... นาย อ. นายกรัฐมนตรีในขณะนั้น รับทรัพย์สินเป็นงาช้าง
หนึ่งคู่จากนาย ส. ระหว่างเดินทางไปตรวจราชการ

จากการตรวจสอบข้อเท็จจริง พบว่า... เมื่อนาย อ. ได้รับงาช้างแล้วได้ส่งให้สำนักงาน
เลขาธิการฯ ตรวจสอบมูลค่างาช้าง โดยพิจารณาแล้วเห็นว่า ไม่สมควรรับงาช้างดังกล่าวไว้ นาย อ.
จึงได้ส่งคืนให้นาย ส. เพราะเห็นว่าไม่สมควรจะรับ

ผลการพิจารณา จากข้อเท็จจริงข้างต้นจึงฟังได้ว่า นาย อ. มิได้มีเจตนาหรือมีความประสงค์ที่
จะรับงาช้างนั้นไว้เป็นสิทธิของตนแต่อย่างใด

สำหรับกรณีที่นาย อ. ไม่ได้รายงานเรื่องการรับงาช้างต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในทันที
เนื่องจาก ติดวันหยุดราชการ แต่ต่อมาได้รายงานการได้รับมอบทรัพย์สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.
ซึ่งจากข้อมูลที่ได้รับฟังนายกฯ มิได้มีเจตนาที่จะรับงาช้างไว้เป็นสิทธิของตนเอง จึงไม่มีข้อต้อง
วินิจฉัยว่านาย อ. ได้แจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินหรือไม่ จึงมีมติให้ข้อกล่าวหาตกไป

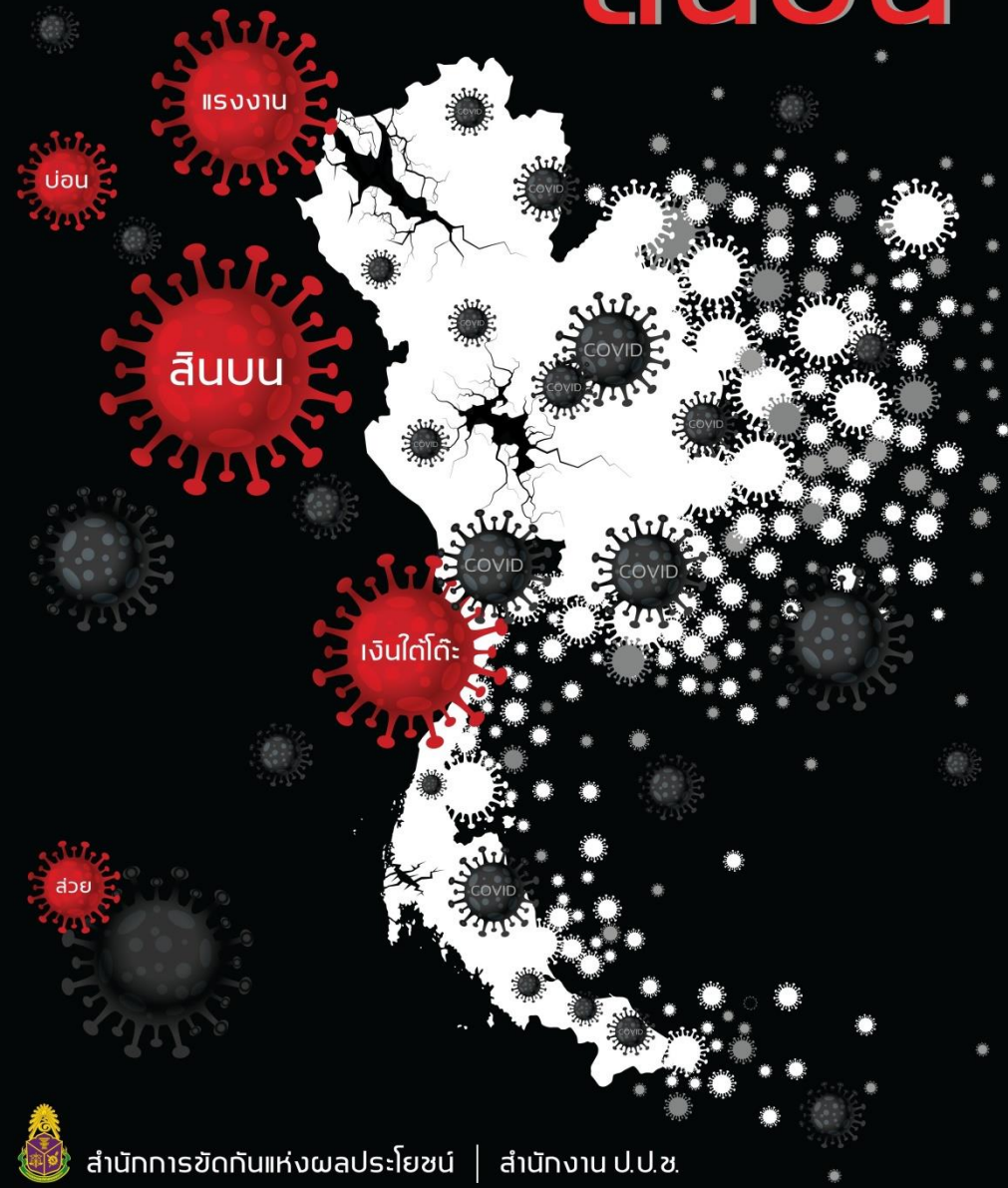

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๑๖๙

กรณีฝ่าฝืนมาตรา ๑๖๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน **๓ ปี** หรือ ปรับไม่เกิน **๖๐,๐๐๐ บาท** หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

COVID คือเชื้อร้าย แต่ที่ทำลายชาติคือ **สินบน**

การรับทรัพย์สิน

&

การรับสินบน

การรับทรัพย์สิน & การรับสินบน ต่างกันอย่างไร

- **การรับทรัพย์สิน**
เจ้าพนักงานของรัฐทุกคน
และผู้ที่พ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ
ยังไม่ถึง 2 ปี
- **การรับสินบน**
เจ้าพนักงาน / สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ /
สมาชิกสภาจังหวัด /
สมาชิกสภาเทศบาล

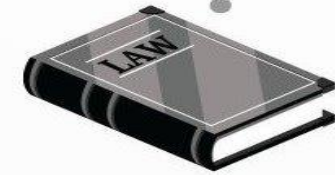
- **การรับทรัพย์สิน**
จำคุกไม่เกิน 3 ปี
หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- **การรับสินบน**
จำคุกตั้งแต่ 5 - 20 ปี หรือจำคุกตลอดชีวิต
และปรับตั้งแต่ 100,000 - 400,000 บาท
หรือประหารชีวิต

ผู้ถูกบังคับ

โทษ

กฎหมาย

การกระทำ
ความผิด

- การรับทรัพย์สิน
มาตรา 128 พ.ร.บ. ป.ป.ช.
- **การรับสินบน**
มาตรา 149 ป.อาญา

- การรับทรัพย์สิน
รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
นอกจากที่ควรได้ตามกฎหมาย
- **การรับสินบน**
เรียก รับ หรือยอมจะรับ
ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ
เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการ
อย่างใดในตำแหน่ง

เรียก รับ หรือ ยอมจะรับ

ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด

“สินน้ำใจ”

สินบน

“คำรับรอง”

“คำอำนวยความสะดวก”

“เงินบริจาค”

เพื่อ **กระทำการ** หรือ **ไม่กระทำการ**
อย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าจะการนั้น จะชอบ
หรือ **มิชอบ** ด้วยหน้าที่

การรับผลประโยชน์ VS การรับสินบน

ตัวอย่างที่ ๑

นาย ก เป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยชอบ ว่าจ้างนายชาวเป็นผู้ก่อสร้างอาคารให้แก่ทางราชการ และมีการเซ็นสัญญาไปเรียบร้อยแล้ว นายชาวดีใจที่ตนได้เป็นผู้รับเหมาก่อสร้างนั้น จึงนำเงินจำนวนหนึ่งไปมอบให้แก่เจ้าพนักงาน โดยเจ้าพนักงานได้รับเงินจำนวนนั้นไว้

ตัวอย่างที่ ๒

นาย ข เป็นเจ้าใช้อำนาจในตำแหน่งโดยชอบ พิจารณาที่จะว่าจ้าง ผู้รับเหมาก่อสร้างเป็นผู้ก่อสร้างอาคารให้แก่ทางราชการ โดยก่อนเซ็นสัญญา เจ้าพนักงานได้รับเงินจำนวนหนึ่งจากนายชาว จึงได้เชิญนายชาวมาเซ็นสัญญาให้ได้เป็นผู้รับเหมาก่อสร้างนั้น

คดีเรียกเงินโบนัส

นายก อบต.แห่งหนึ่ง
จ.นครราชสีมา
เรียกรับเงินโบนัส
จาก พนง.- ลูกจ้าง
25 คน

▶ เจ้าหน้าที่การเงินเสนอขออนุมัติ
จ่ายเงินพร้อมเอกสาร โดยจำเลยเรียก
เจ้าหน้าที่ไปพบขอเรียกเงิน
ร้อยละ 5 ของแต่ละคนที่มีสิทธิได้รับ
โดยจำเลยเขียนคำว่า “รอ” และลง
ชื่อในกระดาษปิดไว้ที่สมุดเช็ค

▶ เสนอบนทีกอีกครั้ง จำเลยเรียกเจ้าหน้าที่
ไปพบให้ไปแจ้งว่าขอเรียกเงินเพิ่มจาก
ร้อยละ 5 เป็นร้อยละ 10 แต่ละคนเกรงว่า
อาจมีปัญหาในการทำงานจึงยอมจ่าย
จนท.สงสัยเรียกเพิ่มเพราะอะไรเลยไป
สอบถาม จำเลยตอบ **น้ำมันแพง**

▶ พนักงาน-ลูกจ้าง ได้นำเงินสต็อค
กระดาษให้เจ้าหน้าที่คนหนึ่งรวบรวมไป
มอบให้จำเลยหลังเลิกงาน ขณะจำเลยรอ
อยู่ในรถที่จอดอยู่หน้าสำนักงาน จำเลย
อ้างว่าไม่ได้รับเงินเพราะกลับบ้านตรง
เวลาหลังเลิกงานไม่มีการรอรับเงิน

ศาลอุทธรณ์ ยื่นตามศาลอาญา
คดีทุจริตประพฤติมิชอบภาค ๓ สั่ง
จำคุก ๓ ปี ๔ เดือน นายก อบต.
ด่านจาก อ.โนนไทย นครราชสีมา
คดีเรียกรับเงินประโยชน์ตอบแทน
อื่นเป็นกรณีพิเศษหรือโบนัสจาก
พณง.- ลูกจ้าง

มีความผิดตามประมวล
กฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๙
และ พ.ร.บ. ป.ป.ช. พ.ศ.
๒๕๔๒ มาตรา ๑๐๓ วรรคหนึ่ง

ศาลอุทธรณ์ ยื่นคุก 3 ปี 4 เดือน นายอบต.ด่านจาก
เรียกรับเงินตอบแทนพิเศษจาก พณง.- ลูกจ้าง

คดีตัวอย่าง : ผอ.กองช่าง เรียกรับเงินตัดต้นไม้

คดีนี้ ผู้เสียหายต้องการปลูกอาคารที่อยู่อาศัยซึ่งหน้าของแปลงที่ดินดังกล่าวมีต้นไม้ลักษณะใหญ่ และเกรงว่าเมื่อมีลมพัดมาจะทำให้เศษกิ่งต้นสักหักโค่นลงมาถูกอาคารเสียหาย จึงไปยื่นคำร้องขอตัดแต่งต้นสักดังกล่าวต่อกองช่างของเทศบาลตำบล ช. และกองช่างมีหนังสือขออนุญาตตัดแต่งกิ่งต้นไม้สักไปยังสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด

จำเลยเป็นผู้อำนวยการกองช่างของเทศบาลตำบล ช. ซึ่งมีได้มีตำแหน่งหน้าที่ในการอนุญาตให้ตัดแต่งต้นสัก ได้แจ้งแก่ผู้เสียหายว่าได้รับอนุญาตให้ตัดแต่งต้นสักแล้วแต่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเอง โดยรู้อยู่แล้วว่ายังมีได้รับหนังสืออนุญาตจากสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติฯ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจอนุญาตให้ตัดแต่งต้นสัก ผู้เสียหายหลงเชื่อ จึงได้ตกลงว่าจ้างผู้มีชื่อที่จำเลยจัดหามาให้ตัดแต่งต้นสักในราคา 40,000 บาท และจำเลยเรียกรับเงินค่าดำเนินการจากผู้เสียหาย จำนวน 10,000 บาท

ผลคำวินิจฉัย

การที่จำเลยเรียกค่าดำเนินการตัดแต่งต้นไม้สักจากผู้เสียหาย โดยบอกว่าได้รับอนุญาตให้ตัดแต่งได้แล้ว แต่ไม่ได้บอกว่าตนเองเป็นผู้อนุญาต บอกแค่ภาพรวมๆ ว่าได้รับอนุญาตแล้ว ซึ่งผู้เสียหายก็ไม่ได้เข้าใจว่าจำเลยเป็นผู้มีตำแหน่งหน้าที่ที่มีอำนาจอนุญาต การกระทำของจำเลยจึงไม่เป็นความผิด ฐานเป็นเจ้าของหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่ไม่ควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

แต่การที่จำเลยเรียกค่าดำเนินการจากผู้เสียหายเป็นเงินจำนวน 10,000 บาท โดยที่ผู้เสียหายไม่มีความจำเป็นต้องจ่าย แม้ผู้เสียหายเต็มใจจะจ่ายให้จำเลยก็ตาม **การกระทำ** ของจำเลยเป็นการรับทรัพย์สินจากบุคคล นอกเหนือจากทรัพย์สินอันควรได้ตามกฎหมาย จึงเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคล อันควรได้ตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย”

(คำพิพากษาศาลคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 5 คดีหมายเลขแดงที่ อท.63/2561)

คดีตัวอย่าง : นายอำเภออนุมัติโครงการฝึกอบรมและศึกษาดูงานเป็นเท็จและเบิกจ่ายค่าเดินทางจากงบประมาณของ อบต.

จำเลยดำรงตำแหน่งนายอำเภอ บ. จังหวัดนนทบุรี มีอำนาจหน้าที่กำกับ ดูแลองค์การบริหารส่วนตำบล บ. **อนุมัติโครงการฝึกอบรมและศึกษาดูงาน** ณ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดตรัง จังหวัดสงขลา และจังหวัดสตูล ระหว่างวันที่ 1 - 6 สิงหาคม 2556 ที่เสนอโดยองค์การบริหารส่วนตำบล บ. อันเป็นเท็จ **ความจริงเป็นการเดินทางท่องเที่ยวของคณะผู้บริหารและข้าราชการองค์การบริหารส่วนตำบล บ.**

ทั้งนี้ เพื่อนำไปอ้างเบิกจ่ายค่าเดินทางจากงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล บ. โดยจำเลยรู้อยู่แล้วว่าโครงการที่อนุมัตินั้นดำเนินการโดยมิชอบด้วยกฎหมายเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่องค์การบริหารส่วนตำบล บ. เจ้าของงบประมาณ และจำเลยร่วมเดินทางไปโครงการที่อนุมัติดังกล่าว โดยรับเอาค่าโดยสารเครื่องบินเดินทางไปกรุงเทพ - หาดใหญ่ ค่าที่พัก ค่าเรือโดยสาร ค่าอาหาร และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการเดินทางเป็นเงิน 11,000 บาท โดยเบิกจ่ายจากงบประมาณองค์การบริหารส่วนตำบล บ.

อันเป็นการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลนอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้รับตามกฎหมาย หรือกฎ ข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติกฎหมาย อันมิใช่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การเรียกทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่รัฐ พ.ศ. 2543 ดังนี้ การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 103 วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา 122 วรรคหนึ่ง, 123/1

(ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบกลาง คดีหมายเลขแดงที่ อท.210/2561 คดีหมายเลขดำที่ อท.305/2561)

การทำผิดผิดฐานรับสินบน ตาม ป. อาญา มาตรา 149 ย่อมผิดตามกฎหมาย ป.ป.ช. มาตรา 128

ความผิดตามมาตรา 149 แห่งประมวลกฎหมายอาญากับความผิดตามมาตรา 128 แห่งพ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 เป็นความผิดกรรมเดียวกัน กล่าวคือ ความผิดฐานทั้ง 2 ฐานดังกล่าว เป็นการกระทำโดยมีเจตนามุ่งประสงค์ต่อผลอย่างเดียวกันคือรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยมิชอบหรือนอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

ดังนั้น หากเจ้าพนักงานรับสินบนตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 149 ย่อมเป็นความผิดฐานเจ้าพนักงานของรัฐรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ที่นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 128 ไปในตัว

1. The first part of the text describes the general situation of the country. It mentions that the country is a developing nation with a large population and a low per capita income. It also notes that the country has a long history and a rich cultural heritage.

2. The second part of the text discusses the economic situation of the country. It mentions that the country has a diverse economy with a mix of agriculture, industry, and services. It also notes that the country has made significant progress in economic growth and development.

3. The third part of the text describes the social situation of the country. It mentions that the country has a high literacy rate and a growing middle class. It also notes that the country has made significant progress in social development and human rights.

4. The fourth part of the text discusses the political situation of the country. It mentions that the country has a democratic government and a free press. It also notes that the country has made significant progress in political development and governance.

5. The fifth part of the text describes the environmental situation of the country. It mentions that the country has a rich natural resource base and a growing awareness of environmental protection. It also notes that the country has made significant progress in environmental development and conservation.

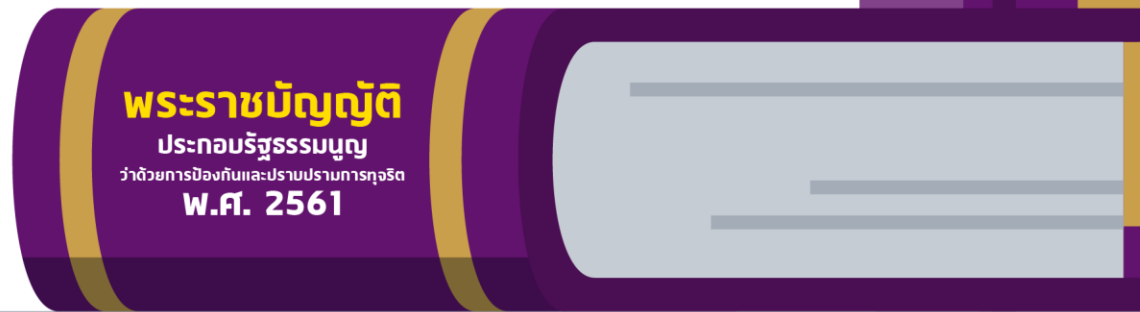
ทางเลี่ยงการรับสินบนและการทุจริต !!!

ต้องไม่ทำให้ตนเองตกอยู่ในสถานการณ์ที่อาจเกิดการขัดกันแห่งผลประโยชน์ตั้งแต่ต้น โดยการไม่รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากการทำงาน ในทุกกรณี

กฎหมายที่ทุกท่านควรจะรู้

การขัดกัน ระหว่างประโยชน์ส่วนตน กับประโยชน์ส่วนรวม

เจตนาารมณั้มาตรา 126

เจตนาารมณั้ของมาตรา 126 เพื่อป้องปรามการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ มิให้แสวงหาประโยชน์จากหน่วยงานของรัฐที่อยู่ในอำนาจกำกับดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของตน เพราะการวินิจฉัยสั่งการ หรือใช้อำนาจที่ตนมีอยู่เหนือ หน่วยงานของรัฐ อาจส่งผลกระทบต่อการใช้ดุลพินิจหรือการปฏิบัติ หน้าที่ของบุคลากรในหน่วยงานของรัฐนั้น ๆ อันจะก่อให้เกิดการขัดกันระหว่าง ผลประโยชน์ของตนกับผลประโยชน์ของรัฐ หรือก่อให้เกิดความเคลือบแคลงสงสัย ในความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ของตนได้

- ห้ามทำอะไรบ้าง ?

- ใช้บังคับกับใครบ้าง ?

มาตรา

126

ห้ามเจ้าพนักงานของรัฐทำอะไร ?

1

เป็น **คู่สัญญา** หรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐ

2

เป็น **หุ้นส่วน** ในห้างหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในบริษัท
ที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ

3

รับหรือคงถือไว้ซึ่ง **สัมปทาน** จากรัฐ
หรือเข้าเป็น **คู่สัญญาอันมีลักษณะผูกขาดตัดตอน**
หรือเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญา

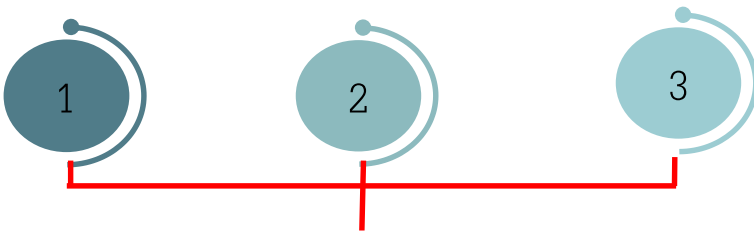
4

เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็น **กรรมการ** ที่ปรึกษา **ตัวแทน พนักงานหรือ
ลูกจ้าง** ในธุรกิจของเอกชน

การเข้าเป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสีย/เป็นหุ้นส่วน หรือผู้ถือหุ้น/รับหรือคงไว้ซึ่งสัมปทาน กับหน่วยงาน

เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นมี **อำนาจ**ไม่ว่าโดยตรง หรือโดยอ้อมในการ**กำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี**

- สัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐ
- สัมปทานหรือสัญญาลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน

ธุรกิจของเอกชนที่อยู่ภายใต้**การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบ**ของหน่วยงานของรัฐ ที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นสังกัดหรือปฏิบัติหน้าที่

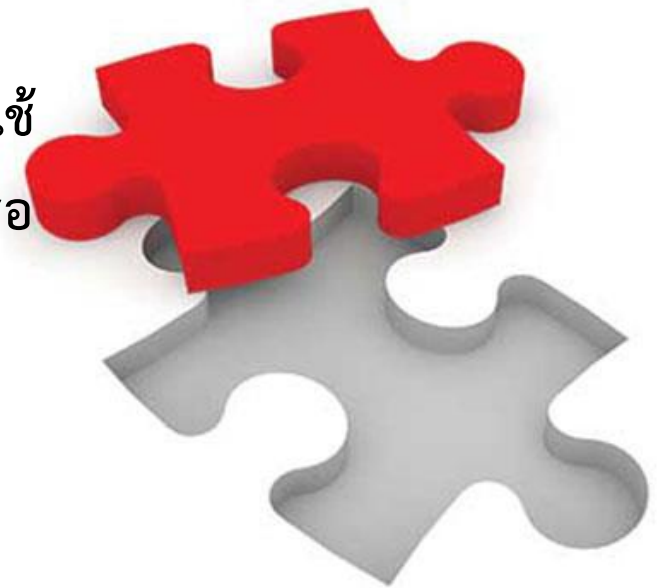
- โดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชน อาจขัดหรือแย้ง
- ประโยชน์ส่วนรวม
 - ประโยชน์ทางราชการ
 - กระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่

มาตรา 126 (1)

การเป็นคู่สัญญา หมายถึง การเข้ามาทำสัญญาโดยตรงกับหน่วยงานของรัฐ ที่มีเจ้าพนักงานของรัฐเป็นผู้ปฏิบัติงานในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐ ซึ่งมีอำนาจ กำกับดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี

การมีส่วนได้เสียในสัญญา หมายถึง การใช้อำนาจหน้าที่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับสัญญานั้น หรือการเข้าไปดำเนินการใด ๆ

กรณีตัวอย่าง

นาย ก. นายกเทศมนตรีตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาอนุมัติให้เทศบาลทำสัญญาจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด A จำนวน 11 โครงการ โดยห้างหุ้นส่วนจำกัด A มีนาย ก. เป็นเจ้าของกิจการที่แท้จริง โดยใช้ชื่อ นาย ข. ญาติของภรรยา เป็นผู้ขอจดทะเบียนจัดตั้งห้างหุ้นส่วนดังกล่าว

มติคณะกรรมการ ป.ป.ช.

การกระทำของ นาย ก. เป็นความผิดเกี่ยวกับการขัดแห่งผลประโยชน์ มาตรา ๑๒๖ (๑) และความผิดอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๒ และมาตรา ๑๕๗ สำหรับการกระทำของ นาย ข. เป็นความผิดอาญาฐานเป็นผู้สนับสนุนเจ้าหน้าที่ของรัฐ กระทำความผิด

เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เข้าเป็น
คู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ ที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ใน
ฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการ
กำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี เว้นแต่จะเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท
จำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา 126 (2)

“การเป็นหุ้นส่วน” หมายถึง การที่บุคคลได้
ลงทุนร่วมกัน ในห้างหุ้นส่วนสามัญ ห้างหุ้นส่วนสามัญ
จดทะเบียน หรือห้างหุ้นส่วนจำกัด

“การเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท” หมายถึง การมีหุ้น
ในบริษัทตามทะเบียนผู้ถือหุ้น และบริษัทที่มีเจ้าหน้าที่
ของรัฐมีหุ้นอยู่

เช่น นายกเทศมนตรี ก. ซึ่งเป็นหุ้นส่วนในห้าง
หุ้นส่วนจำกัด ก. และห้างหุ้นส่วนจำกัด ก. เข้าเป็น
คู่สัญญากับเทศบาล ก.

เช่น รัฐมนตรีว่าการกระทรวง ข. ถือหุ้นในบริษัท ข.
เกินจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด และบริษัท ข.
เข้าเป็นคู่สัญญากับกระทรวง ข.

มาตรา 126 (3)

- **รับ** หรือ **คงถือไว้** ซึ่งสัมปทานจากรัฐฯ หรือ
- เข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ อันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือ
- เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทาน หรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว

ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจ ไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อมในการ **กำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ** หรือ **ดำเนินคดี** เว้นแต่จะเป็นผู้ถือหุ้น ไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

“สัญญาสัมปทาน”

- สัญญาที่รัฐอนุญาตให้เอกชนจัดทำบริการสาธารณะ เช่น สัญญาสัมปทานรถไฟฟ้า สัญญาสัมปทานในกิจการโทรคมนาคม
- สัญญาที่รัฐให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ
- สัญญาที่รัฐให้เอกชนแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การทำเหมืองแร่ การทำโรงไม้หิน รั้งนกอีแอ่น

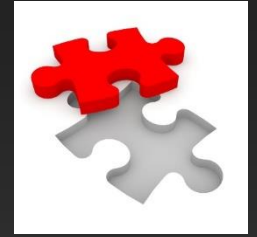

เช่น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมถือหุ้นอยู่ในบริษัท ก (เกินจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด) ต่อมา บริษัท ก เข้าไปรับสัมปทานจากรัฐเกี่ยวกับเส้นทางรถโดยสาร

จำนวน หุ้นในบริษัท จำกัด / บริษัท
มหาชน จำกัด ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.
กำหนด

มาตรา 126 (2)(3)

▼ **ไม่เกิน ร้อยละ 5** ของจำนวน
หุ้นทั้งหมดที่จำหน่ายได้ในบริษัท

▼ กรณีตาม (2)(3) ต้องดำเนินการ
ไม่ให้มีลักษณะดังกล่าวภายใน
30 วัน นับแต่วันที่เข้าดำรง
ตำแหน่ง (ม.126 วรรค 4)

50%

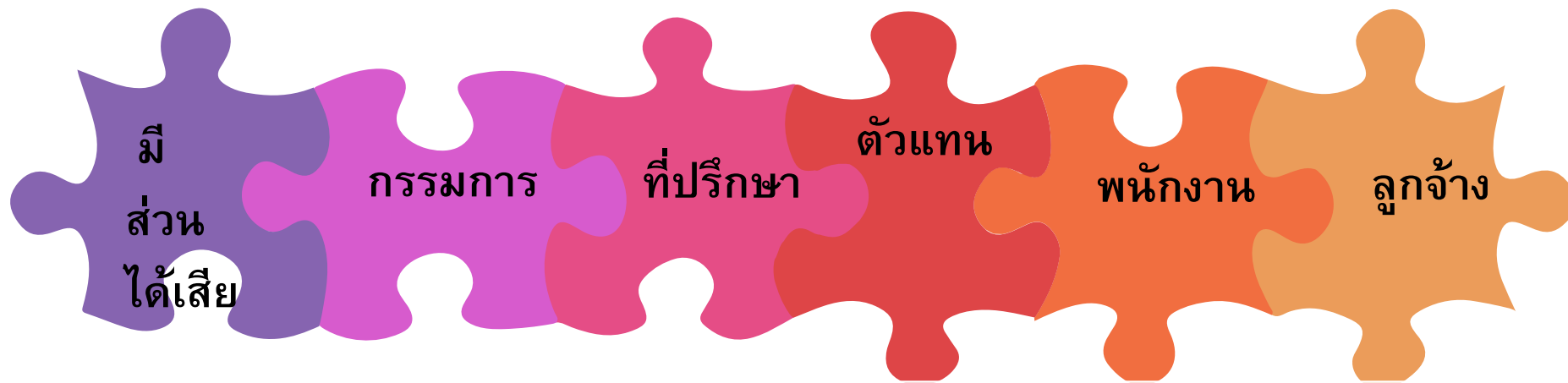
ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง กำหนดจำนวนหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่กรรมการ ผู้ดำรงตำแหน่งใน
องค์การอิสระ และเจ้าพนักงานของรัฐที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.ประกาศกำหนด ถือหุ้นได้ตามมาตรา 126 (2) พ.ศ.2563

เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะที่เป็น **กรรมการ ที่ปรึกษา**
ตัวแทน พนักงาน หรือ ลูกจ้าง ในธุรกิจของเอกชน

มาตรา 126

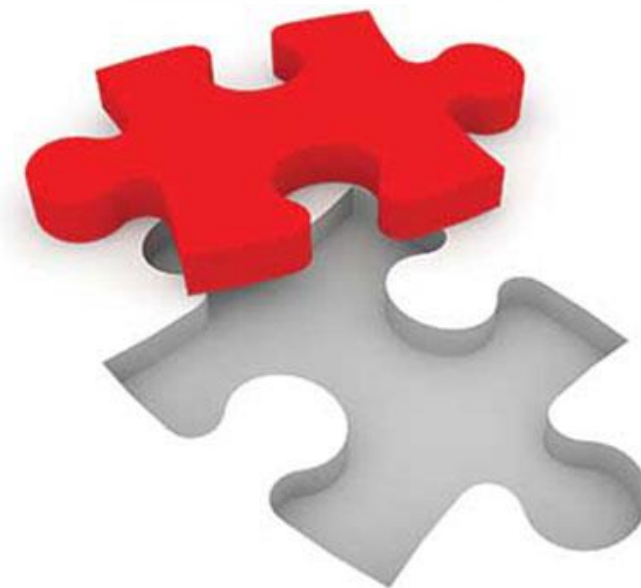
(4)

***** ที่อยู่ภายใต้การกำกับ **ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบ** ของหน่วยงานของรัฐ
ที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น สังกัดอยู่หรือปฏิบัติหน้าที่

***** โดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชน อาจขัดหรือแย้งกับ

- ประโยชน์ส่วนรวม
- ประโยชน์ทางราชการ
- กระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่

มาตรา ๑๒๖ (๕)

ตัวอย่าง การเข้าไปมีส่วนได้เสียในธุรกิจของเอกชน

เช่น

- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีหน้าที่กำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เข้าไปเป็นที่ปรึกษาให้กับมหาวิทยาลัยของเอกชน ถือได้ว่าสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของมหาวิทยาลัยของเอกชน อาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

กรณีตัวอย่าง : รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์จะเป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทได้หรือไม่

กระทรวงพาณิชย์มีหน้าที่ควบคุมห้างหุ้นส่วนและบริษัทในการจดทะเบียนและส่งงบดุลของกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์จะเป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทได้หรือไม่

การพิจารณา การควบคุมห้างหุ้นส่วนและบริษัทในการจดทะเบียนและส่งงบดุลของกระทรวงพาณิชย์นั้น เป็นอำนาจหน้าที่กำกับดูแลห้างหุ้นส่วนและบริษัทเป็นการทั่วไป โดยมีกฎหมายกำหนดไว้ชัดเจนแน่นอน มิได้ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของเจ้าหน้าที่รัฐ หรือรัฐมนตรี ไม่มีอำนาจเกี่ยวกับการอนุญาต การอนุมัติหรือการมีคำสั่งใดๆ ในกิจการที่ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทประกอบธุรกิจอยู่ที่อาจเอื้ออำนวยผลประโยชน์ตอบแทน ทั้งรัฐมนตรีก็ได้เป็นนายทะเบียนตามกฎหมาย ซึ่งจะมีอำนาจหน้าที่ในการรับหรือไม่รับจดทะเบียน การปฏิบัติหน้าที่ของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ ในเรื่องดังกล่าวจึงไม่มีผลที่จะเกิดสภาพผลประโยชน์ทางธุรกิจขัดหรือแย้งกับการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๐๐ (๔) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ ฉะนั้น การที่รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์และคู่สมรสเป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท จึงไม่ขัดแย้งกับการปฏิบัติหน้าที่ในการกำกับดูแลการจดทะเบียนและส่งงบดุลของห้างหุ้นส่วนและบริษัท

(บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๓๖๘/๒๕๔๔)

สรุป กิจการต้องห้ามดำเนินการ มาตรา 126

126 (1)

126 (2)

126 (3)

126 (4)

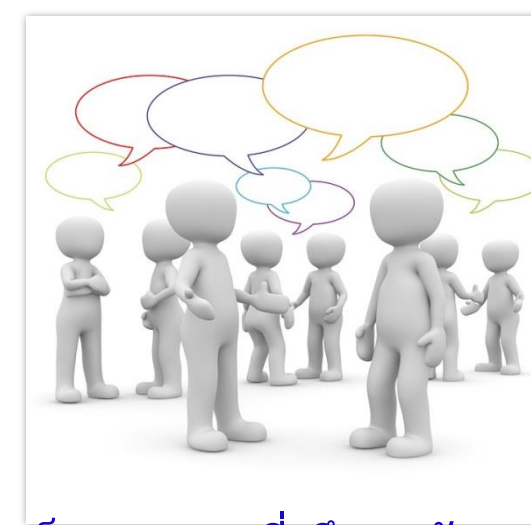
เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วน
ได้เสียในสัญญาที่ทำกับ
หน่วยงานของรัฐ

เป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วน
หรือผู้ถือหุ้นในบริษัทที่เข้า
เป็นคู่สัญญากับหน่วยงาน
ของรัฐ

รับ/คงถือไว้ซึ่งสัมปทานจาก
รัฐ หรือเข้าเป็นคู่สัญญาอันมี
ลักษณะผูกขาด หรือเป็น
หุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วน / ผู้ถือ
หุ้นในบริษัทดังกล่าว

เป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน
พนักงาน หรือลูกจ้าง ในธุรกิจ
เอกชน ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ
ดูแล ตรวจสอบ ของหน่วยงาน
ของรัฐ

* ใช้บังคับกับคู่สมรสด้วยยกเว้นดำเนินการอยู่ก่อน

มาตรา ๑๒๖ : ใช้บังคับกับใครบ้าง ?

เจ้าพนักงานของรัฐที่อยู่ภายใต้บังคับมาตรา ๑๒๖ โดยทันที คือ

๑.๑ กรรมการ ป.ป.ช. และ

๑.๒ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ

- (๑) คณะกรรมการการเลือกตั้ง
- (๒) ผู้ตรวจการแผ่นดิน
- (๓) คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
รวมถึงผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน
- (๔) คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒๓

เจ้าพนักงานของรัฐตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

- ๑) ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- ๒) ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง
- ๓) ผู้บริหารท้องถิ่น

๒.๑ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง : นายกรัฐมนตรี / รัฐมนตรี / ส.ส. / ส.ว.

๒.๒ ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง

- (๑) สำหรับข้าราชการพลเรือน : หัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง ทบวง กรม
- (๒) สำหรับข้าราชการทหาร : ปลัดกระทรวงกลาโหม/ผู้บัญชาการทหารสูงสุด/ผู้บัญชาการเหล่าทัพ
- (๓) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
- (๔) ผู้ว่าราชการจังหวัด
- (๕) ปลัดกรุงเทพมหานคร
- (๖) กรรมการและผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ
- (๗) หัวหน้าหน่วยงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ
- (๘) ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่าตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

๒.๓ ผู้บริหารท้องถิ่น

(๑) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	(๒) นายกเมืองพัทยา
(๓) นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด	(๔) นายกเทศมนตรี
(๕) นายกองค์การบริหารส่วนตำบล	

และรวมถึงเจ้าพนักงานของรัฐที่ได้รับมอบอำนาจให้กระทำการดังกล่าว

(จากผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง และผู้บริหารท้องถิ่น)

เช่น ปลัดกระทรวง A มอบอำนาจให้รองปลัดกระทรวงฯ ปฏิบัติราชการแทนและมีอำนาจในการอนุมัติจัดจ้างโครงการก่อสร้างอาคาร ย่อมหมายความว่า รองปลัดกระทรวงฯ ถือเป็นเจ้าพนักงานของรัฐที่ได้รับมอบอำนาจและอยู่ในบังคับมาตรา ๑๒๖

เลขาธิการสำนักงานฯ มอบอำนาจให้ผู้อำนวยการคลังปฏิบัติราชการแทนและมีอำนาจในการอนุมัติในการสั่งซื้อสิ่งจ้างในวงเงินงบประมาณที่ต่ำกว่า ๕๐ ล้านบาท

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ก.มอบอำนาจให้รองนายกฯ ปฏิบัติราชการแทนและมีอำนาจอนุมัติโครงการของส่วนราชการที่ได้รับมอบหมาย วงเงินไม่เกิน 1,000,000 บาท

มาตรา ๑๒๖

วรรคสอง : ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับกับคู่สมรสของเจ้าพนักงานของรัฐ โดยให้ถือว่าการดำเนินกิจการของคู่สมรสเป็นการดำเนินกิจการของเจ้าพนักงานของรัฐ **เว้นแต่**เป็นกรณีที่คู่สมรสนั้นดำเนินการอยู่ก่อนที่เจ้าพนักงานของรัฐจะเข้าดำรงตำแหน่ง

วรรคสาม : คู่สมรสตามวรรคสองให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภรรยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรสด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรสกับเจ้าพนักงานของรัฐ

ตามประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. (ถือว่าเป็นคู่สมรส)

ได้ทำพิธีมงคลสมรสหรือพิธี
อื่นใดในทำนองเดียว

เจ้าพนักงานของรัฐแสดงให้เห็น
ปรากฏว่ามีสถานะเป็นสามีภริยา
กันหรือมีพฤติการณ์เป็นที่รับรู้
ของสังคมทั่วไป

เคยจดทะเบียนสมรส ต่อมาได้
จดทะเบียนหย่ากัน แต่ยังมี
พฤติการณ์ซึ่งเป็นที่รับรู้ของ
สังคมว่าเป็นสามีหรือภริยากัน

สรุป มาตรา ๑๒๖ : ใช้บังคับกับใครบ้าง ?

๑

เจ้าพนักงานของรัฐ (กรรมการ บ.ป.ช. และ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง และผู้บริหารท้องถิ่น)

๒

ผู้ได้รับมอบอำนาจ จากผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง และผู้บริหารท้องถิ่น

๓

คู่สมรสของเจ้าพนักงานของรัฐ รวมถึงผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรส

เว้นแต่เป็นกรณีที่คู่สมรสนั้นดำเนินการอยู่ก่อนที่เจ้าพนักงานของรัฐจะเข้าดำรงตำแหน่ง

บทกำหนดโทษ มาตรา ๑๒๖

มาตรา ๑๒๘

- กรณีฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๖ ต้องระวางโทษ
จำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือ ปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

- กรณีฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๖ วรรคสอง ถ้า
พิสูจน์ได้ว่าเจ้าพนักงานของรัฐนั้นรู้เห็นยินยอมด้วย
เจ้าพนักงานของรัฐนั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี
หรือปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

การขัดกัน ระหว่างประโยชน์ส่วนตน กับประโยชน์ส่วนรวม

มาตรา ๑๒๗

เข้าไปมีส่วนได้เสีย ในธุรกิจของเอกชนในฐานะ

ห้ามมิให้กรรมการ ป.ป.ช.
ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงและ
ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด
ดำเนินการใดตามมาตรา ๑๒๖
(๔) ภายใน ๒ ปี นับแต่วันที่พ้น
จากตำแหน่ง

กรรมการ

ที่ปรึกษา

ตัวแทน

พนักงาน

ลูกจ้าง

ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงาน
ของรัฐที่สังกัดหรือปฏิบัติหน้าที่อยู่ ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของ
ธุรกิจของเอกชนอาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์
ทางราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่

การขัดกัน
ระหว่างประโยชน์ส่วนตน
กับประโยชน์ส่วนรวม

ตำแหน่งที่ต้องห้ามตามมาตรา 127

จำนวน 1,156 คน

- กรรมการ
 - ประธานกรรมการ ป.ป.ช.
 - กรรมการ ป.ป.ช.
- ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
 - คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน
- ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.
กำหนด
 - ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง กำหนดตำแหน่งเจ้าพนักงานของรัฐ
ที่ต้องห้ามมิให้ดำเนินกิจการตามความในมาตรา 127 พ.ศ.2563

การขัดกัน
ระหว่างประโยชน์ส่วนตน
กับประโยชน์ส่วนรวม

**ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช.
เรื่อง กำหนดตำแหน่งเจ้าพนักงานของรัฐ
ที่ต้องห้ามมิให้ดำเนินกิจการตามความในมาตรา 127
พ.ศ. 2563**

- ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
 - นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา
- ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง
 - ข้าราชการพลเรือน (หัวหน้าส่วนราชการฯ, ปลัดกระทรวง, อธิบดี ฯลฯ)
 - ข้าราชการทหาร (ปลัดกระทรวงกลาโหม, ผู้บัญชาการฯ) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ
 - หัวหน้าหน่วยงานองค์กรอิสระ (เลขาธิการฯ) ผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า (เลขาธิการฯ)

บทกำหนดโทษ มาตรา ๑๒๗

มาตรา ๑๗๐

กรณีฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๗ ต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกิน **๖ เดือน** หรือปรับไม่เกิน **๑๐,๐๐๐ บาท**
หรือ **ทั้งจำทั้งปรับ**

บทกำหนดโทษ

126

127

128

129

มาตรา 168

ต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกิน 3 ปี หรือ
ปรับไม่เกิน 60,000
บาท หรือ ทั้งจำทั้ง
ปรับ

กรณีมาตรา 126 วรรค 2 ถ้าพิสูจน์ได้ว่าเจ้าพนักงาน
ของรัฐเห็นยินยอม ต้องระวางโทษตาม ม 168 ว 2

มาตรา 170

ต้องระวางโทษจำคุกไม่
เกิน 6 เดือน หรือ
ปรับไม่เกิน 10,000
บาท หรือ ทั้งจำทั้ง
ปรับ

มาตรา 169

ต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกิน 3 ปี หรือ
ปรับไม่เกิน 60,000
บาท หรือ ทั้งจำทั้ง
ปรับ

การฝ่าฝืนหมวด 6
ถือเป็นการกระทำ
ความผิดต่อตำแหน่ง
หน้าที่ราชการหรือ
ความผิดต่อตำแหน่ง
หน้าที่ในการยุติธรรม

หน้าที่และอำนาจของ คณะกรรมการ ป.ป.ช.

มาตรา ๒๘

(๒) ไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร้ายวยผิดปกติ
กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อ
ตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการ
ยุติธรรม

กฎหมายจัดตั้ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กฎหมายจัดตั้ง

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา ๖๔/๒ นายองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายองค์การบริหารส่วนตำบล และ เลขานุการนายองค์การบริหารส่วนตำบล ต้องไม่กระทำการดังต่อไปนี้

(๓) เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่องค์การบริหารส่วนตำบล นั้นเป็นคู่สัญญาหรือในกิจการที่กระทำให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้น หรือที่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นจะกระทำ

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๖๔ นายองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๕) กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๖๔/๒

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๘๓ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องไม่กระทำการใดอันเป็น
ชอหาม ดังต่อไปนี้

(๓) ต้องไม่อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๘๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดฝ่าฝืนชอหามตามมาตรา ๘๓ ผู้นั้นเป็นผูกระทำผิดวินัย

ประมวลจริยธรรม ข้าราชการพลเรือน

ข้อ ๒ ข้าราชการพลเรือนพึงปฏิบัติตนเพื่อรักษาจริยธรรม ดังต่อไปนี้

(๔) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน เสียสละมีจิตสาธารณะ สามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน ไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม และไม่ประกอบกิจการหรือเข้าไปเกี่ยวข้องกัับผลประโยชน์อันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของตน

ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔

มีผลบังคับใช้วันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔

การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน (ระดับบุคคล)

๑. การไม่อยู่ในสถานการณ์การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม
เสียตั้งแต่ต้น
๒. หากหลีกเลี่ยงตั้งแต่ต้นไม่ได้ ควรหยุดดำเนินการและไม่ร่วมพิจารณา
๓. เปิดเผยต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้บังคับบัญชา สาธารณะ เพื่อให้ตัดสินว่าสมควรหรือไม่
๔. ลงมติโดยยึดเหตุผล เปิดเผย โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้
๕. คิดแยกแยะระหว่างระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม

การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน (ระดับองค์กร)

๑. ระบุว่าผลประโยชน์ทับซ้อนแบบใดที่มักเกิดขึ้นในองค์กร
๒. กำหนดเป็นนโยบายการจัดการและป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน รวมถึงกำหนดบทลงโทษ
๓. สร้างความเข้าใจแก่ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ รวมถึงเผยแพร่นโยบาย
๔. สื่อสารให้ผู้มีส่วนได้เสีย ผู้รับบริการ และผู้ที่เกี่ยวข้องทราบถึงนโยบาย
๕. บังคับใช้นโยบายอย่างจริงจัง
๖. ทบทวนนโยบายอย่างสม่ำเสมอ